

УДК 7.05:004.738.5:347.77

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.38.1.23>

КОНЦЕПЦІЯ KUNST (KOGNITIVE UNIVERSAL NEURO-STRUCTURAL TOPOLOGY) ЯК ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ЗАХИСТУ КОНЦЕПТІВ ДИЗАЙНУ З ПОГЛЯДУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Кобринець Антон Костянтинович

кандидат технічних наук,

асистент кафедри графічного дизайну,

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна,

e-mail: info@kobrynets.com, orcid: 0009-0002-1484-2244

Анотація. Метою дослідження є розробка нової теорії та практики захисту ідей у сфері дизайну, виходячи з нейрофізіологічної природи творчості. В межах підходу KUNST графічна ідея розглядається як когнітивна нейронна структура, яка може бути представлена у вигляді формалізованого текстового повідомлення. Такий підхід дозволяє сформуванню нової парадигми права інтелектуальної власності, орієнтовану на захист не лише матеріалізованих об'єктів, а й першопричинних концептів, які змогли матеріалізуватись.

Методологія. Для досягнення мети застосовано міждисциплінарний підхід, що поєднує нейронауку, когнітивну психологію, сучасні алгоритми штучного інтелекту та правові механізми. Основними інструментами виступають моделювання ідей як топологічних структур, їх формалізація у вигляді «prompt-based» описів, токенизація через блокчейн-технології та можливість верифікації за допомогою ШІ. Це забезпечує відтворюваність, доказовість та стандартизацію ідей на ранніх стадіях їх існування.

Результати. Запропоновано модель, за якою ідеї можуть бути закріплені у формі коротких ситаксичних конструкцій – термів, що відображають їх когнітивний зміст. Така модель дозволяє створити новий рівень правового захисту, незалежно від подальшої матеріалізації ідеї. Вона поєднує функції авторського права, патентування та інноваційної реєстрації, формуючи єдиний механізм збереження прав, а також розширює представлення графічних прийомів вираження ідей у вигляді компактних математичних описів.

Наукова новизна. Реалізація концепції KUNST дозволяє авторам ідей у сфері дизайну отримувати захист ще на стадії формування задуму. Це забезпечує прозорість у правовідносинах, мінімізує ризики плагіату та стимулює інновації. Запропонований підхід може стати основою для створення міжнародної системи реєстрації концептів і застосовуватися не лише в дизайні, а й у ширшому колі творчих та наукових сфер.

Практична значущість. Запропонований підхід KUNST створює можливість для розробки нових механізмів правового захисту на міжнародному рівні, що дозволить авторам та дизайнерам закріплювати свої концепти ще до їх матеріалізації. Це відкриває перспективи для формування глобальної бази даних ідей в розподілених публічних реєстрах блокчейнів, що унеможливить їхнє несанкціоноване використання, а також забезпечить справедливу монетизацію

інтелектуальної діяльності. Концепція може бути застосована у сфері цифрового дизайну, промислових зразків, а також у ширшому колі творчих та наукових практик.

Ключові слова: дизайн, нейронні структури, когнітивна топологія, токенизація, штучний інтелект, блокчейн, інтелектуальна власність.

ВСТУП

Проблематика захисту інтелектуальної власності у XXI столітті набуває особливої актуальності у зв'язку з динамічним розвитком цифрових технологій, глобалізацією культурних процесів, стрімким поширенням штучного інтелекту як інструмента творчості та пізнання принципів нашого власного мислення та образотворення. Традиційні правові механізми, спрямовані на охорону матеріалізованих результатів творчої діяльності – об'єктів авторського права (промислових зразків чи патентів, знаків товарів та послуг) – дедалі менше відповідають сучасним викликам. Головною причиною цього є те, що вони залишають поза увагою первинну сутність будь-якої творчості – ідею як когнітивну структуру, що з'являється, розвивається та існує в мозку людини до її зовнішньої реалізації, і, як наслідок спричиняють дисбаланс у її захисті та подальшому комерційному використанні.

У сфері дизайну ця проблема особливо загострена: унікальні творчі задуми часто швидко копіюються, модифікуються або використовуються іншими авторами без можливості правового захисту на початковому етапі. Водночас розвиток нейронаук і когнітивної психології відкриває нові перспективи для переосмислення інтелектуальної власності, а алгоритми штучного інтелекту та технології блокчейну надають технічні інструменти для формалізації, верифікації ідей та подальшого захисту цих ідей.

У цьому контексті пропонується концепція KUNST, що базується на розумінні ідеї як нейронної топологічної структури, котру можна зафіксувати у вигляді короткого формалізованого текстового повідомлення (prompt). Такий підхід дозволяє здійснити перехід від захисту лише матеріалізованих результатів до захисту самих концептів, що лежать в їх основі. Це створює передумови для формування нової еволюційної парадигми права інтелектуальної власності, орієнтованої на прозорість, відтворюваність і глобальну стандартизацію творчих процесів.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Право інтелектуальної власності традиційно розглядається як система норм, що забезпечує охорону нематеріальних результатів

творчої діяльності людини. У класичному розумінні об'єктами інтелектуальної власності є твори науки [1], літератури та мистецтва, винаходи, промислові зразки, комерційні позначення, торговельні марки тощо. Основна функція правового захисту полягає у наданні авторові чи правовласникові виключного права на використання результату творчості, а також у можливості обмеження чи заборони його неправомірного використання іншими особами.

В українському законодавстві та міжнародній практиці найбільш усталеною категорією інтелектуальної власності є торгова марка (знак для товарів і послуг) [2]. Саме вона є найбільш поширеним і найбільш актуальним прикладом охорони нематеріального активу в комерції. При цьому, логіка законодавства у сфері захисту інтелектуальної власності є «парасолькоподібною», оскільки охороною наділяється твір, який містить у своєму складі безпосередній об'єкт захисту; відповідно, параметри захищеності (потенціал захисту) цього елемента визначають ступінь захищеності всього твору та формують комерційний інтерес [2]. У такій парадигмі сам захист реалізовується за принципом «захищено усе, що спеціальним чином захисту не позбавлено», що на практиці втілюється у додаванні чи відмові зображати окремі деталі. Зокрема, згідно поточного українського законодавства (яке є одним з найбільш пропрацьованих та жорстких у світі на ряду з японським [16]), зокрема тільки в українській та японських юрисдикціях в сфері права інтелектуальної власності є необхідною до проведення змістова експертиза, яка є не обов'язковою в інших країнах), максимальним захистом може бути наділений концепт, представлений універсальним загальнорозповсюдженим шрифтом [4] (класифікується, як тестовий знак товарів та послуг, і через «загальну розповсюдженість» і «стандартність» шрифту – шрифтове накреслення взагалі не враховується, як правило шрифти в даному разі використовуються Times New Roman (з засічками) та Arial або Verdana (гротеск, без засічок), які є традиційними складовими за замовченням більшості комп'ютерних систем та інтерфейсів) (рис. 1).

У випадку ТМ «Aeneas» (рис. 1), захист буде максимальним, оскільки це «текстова»

AENEAS

Рис. 1. Шрифтова ТМ «Aeneas», уніфікація та максимальний захист (сформовано автором)

ТМ, а отже питання нематеріального використання та носіїв автоматично перебувають під захистом (гасла, усне використання, промови та згадки під час виступів, будь-які варіанти нанесень) – усе включено в даний вид захисту. Матеріалізовані варіанти нанесень включатимуть написи усіма існуючими шрифтами, їх строчними та заголовними літерами (оскільки ТМ виконана шрифтом, який вважається «відомим» та «стандартним», також в верхньому регістрі, що розглядається як представлення як строкового, так і заголовного регістру одночасно). Чорний колір літер розглядається таким, що представляє абсолютно усі кольори спектру та їх відтінки, що можуть бути застосовані на практиці при друці та в інтерфейсах, а також, усі кольорові ефекти, які пропонують графічні редактори при поєднанні кольорів, що не змінюватимуть геометричне накреслення літер.

Наведена вище логіка ілюструє існуючий в законодавстві підхід, та по суті означає прагнення захистити і охопити більше, ніж означає створена концепція на поточний момент, тобто бажання людини здійснити інтелектуальне рейдерство на ті можливі варіанти розвитку концепції [6], які на поточний момент ще не придумані та не існують в природі, що є недоліком підходу зі значними негативними наслідками, які багаторівнево впливають на архітектуру суспільного виробництва та розвиток інтелектуального потенціала суспільства в цілому [15]. Ця недосконалість загального розуміння принципу інтелектуальної власності породжує ряд різнопланових негативних практик, як от прагнення законотворців поскладнювати, подовжувати та здорожчувати процедуру реєстрації об'єктів інтелектуальної власності (мовляв, «раз ТМ – це більше і значніше, ніж здається, коли дивишся на надруковане слово, значить, і вартість та кількість зусиль для отримання захисту має бути більшою із перспективою на можливі майбутні варіації даного об'єкта, які також будуть захищені поточним свідоцтвом», що є помилковим), що в свою чергу також споріднюється із негативною практикою спекуляцій представників бізнесу та авторів з об'єктами інтелектуальної власності, зрештою захист зображення чи словесного оформлення виявляє обмеженість сучасної системи, оскільки фіксує лише кінцевий вираз

знака, але не захищає саму ідею чи концепт, які передували його виникненню.

У наукових дослідженнях останніх десятиліть простежується тенденція до пошуку нових підходів, які б дозволили екстраполювати охорону об'єктів інтелектуальної власності від матеріалізованих об'єктів до процесуальних та когнітивних стадій творчості. Такі дискусії особливо активізувалися у зв'язку з розвитком цифрових технологій [3], медико-діагностичних технологій, штучного інтелекту та блокчейну, які дають змогу не лише фіксувати результат, а й відтворювати процес його створення, забезпечуючи додатковий рівень доказовості та автентичності.

Таким чином, попередні дослідження вказують на потребу у трансформації традиційної парадигми права інтелектуальної власності. Сучасна система забезпечує ефективний захист знаків і зовнішніх проявів творчості, проте залишається неадаптованою до охорони первинних когнітивних структур – ідей, які є їхньою основою. Цей розрив і становить теоретичне та практичне підґрунтя для формування нової концепції KUNST.

МЕТА

Метою дослідження є формування нової теоретико-правової моделі захисту ідей у сфері дизайну, що виходить із їх нейрофізіологічної природи та когнітивної репрезентації. На відміну від традиційного підходу, де об'єктом права інтелектуальної власності виступає матеріалізований результат (твір, винахід, торговельна марка), концепція KUNST (Cognitive Universal Neuro-Structural Topology) пропонує розглядати ідею як нейронну структуру, когнітивний фрейм, топологічну конфігурацію знань, яка може бути формалізована компактним математичним описом.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Ідея у свідомості людини існує як динамічний матеріальний об'єкт, є об'ємною структурою нервових клітин – нейронів. Утворення ідеї відбувається в ході реакції на зовнішні фактори, з якими стикається людина, біохімічні фактори внутрішньої регуляції – як от гормони та медіатори, речовини, що виділяються всередині тіла людини та здійснюють внутрішню регуляцію і також є чинником формування наших ідей, відчуттів та рішень, та інших нейронних структур – ідей та знань, які опинилися в нейронному субстраті конкретної людини в минулому. Тобто ідея може з'явитись в ході реакції як на один з трьох чинників утворення нових нейронних структур, так і на всі три одночасно. Дані процеси активно

вивчаються і результати досліджень підтверджуються експериментами [14; 15].

Зокрема, граф з нейронних клітин та специфічна біохімія [12], притаманна саме цій структурі в нервовому субстраті конкретної людини може вважатись образом та ідеєю для реалізації графіки [16].

Складнощі викликає геометрична та біохімічна диференціація таких структур у різних

людей [17], але технічно ці чинники можна подолати шляхом створення нейрофізіологічних словників для конкретної людини перед фіксацією структури, як значимого об'єкта інтелектуальної власності. Іншими словами, показано, що біологічно здорові, психологічно адекватні люди статистично однаково реагують на однакові графічні примітиви (рис. 2), що дає змогу створювати інтерфейси та

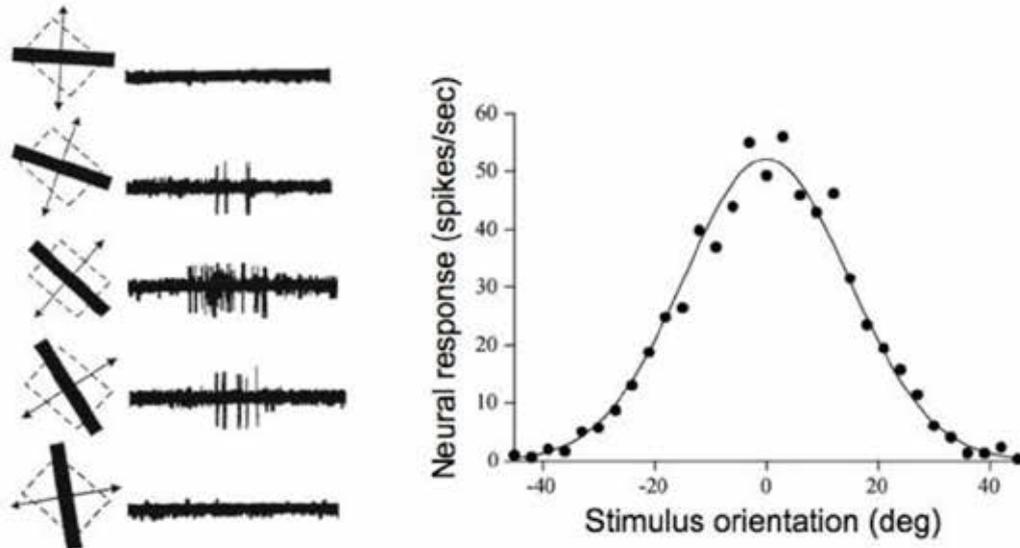

Рис. 2. Статистика реагування на графічний примітив (адаптовано за [18])

засоби уніфікації (принаймні, верифікації та порівняння) нейронних структур різних людей, утворених в ході реагування на одні і ті ж графічні примітиви.

В свою чергу, наведені вище факти дають змогу пропонувати створення нового способу фіксації ідей як записів, що містять параметри нейрофізіологічного інтерфейсу конкретної людини, даних про нейронну структуру, яка відповідає за створений креатив та математичне представлення самого об'єкта (наприклад, геометричні фігури, у вигляді формул, відношень та векторної графіки).

Таку структуру можна відобразити через мінімальний текстовий опис, що концентрує її сутність. У рамках KUNST такий опис отримує статус «когнітивного токена» і може бути зафіксований в публічному розподіленому реєстрі для зручності, довіри та безпеки даних.

Prompt виступає універсальною формою вираження ідеї, яка може бути верифікована алгоритмами ШІ. Це дозволяє уникнути неоднозначностей і зафіксувати концепт ще до його матеріалізації.

Формуючи об'єкт захисту, згідно концепції KUNST, доцільно відмінити надширокі властивості захисту в уніфікованих описах, оскільки природним є підхід фіксації конкретної структури в нервовому субстраті автора на момент публічного бажання заявити права на запропоновану ідею. На рисунку 3 представлена комбінована графічно-текстова кольорова ТМ «Aeneas».

Концепція KUNST базується на можливості захищати тільки конкретизовані точкові концепти, описані за рядом параметрів, як

Рис. 3. Зображення кольорової комбінованої (графічно-текстової) ТМ «Aeneas» (сформовано автором)

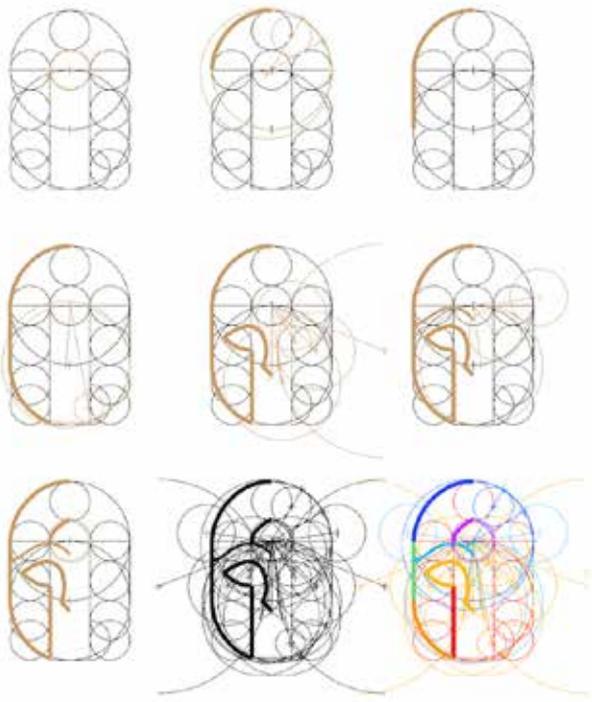

Рис. 4. Зображення кольорової комбінованої (графічно-текстової) ТМ «Aeneas» (сформовано автором)

от сенсовий, геометричний (рис. 4), колірно-схематичний, що різко знизить спектр різнопланових можливих махінацій та прибере мотивацію недобросовісних дій в учасників ринку, схильних до таких махінацій, а також спростить практику реєстрації концептів та прибере людський фактор зі структур, які займаються експертизою та здійснюють реєстрацію заявок на ТМ знаків товарів та послуг.

Зокрема, концепція KUNST враховує та захищає від ряду негативних явищ: нейм-сквотінгу, недосконалої юридичної категорії «подібності до ступеня заміщення» та інших через економічну недоцільність нейм-сквотінгу (реєструвати ТМ заради посліду-ючих махінацій стає невигідно через сильну параметризацію та нішевість конкретизованих та всебічно описаних об'єктів).

Категорія «подібності до ступеня заміщення» є класичним прикладом значної системної недосконалості, оскільки спирається на суб'єктивність експертів-співробітників бюро, які займаються оцінкою ТМ на предмет схожості. Саме поняття «схожості» не відповідає природній суті унікальних нейронних структур, так власне і їх матеріалозваних представлень.

Протиприродність цих та систематична практика китайських дизайнерів, які

використовують ідеї колег з інших колег світу, вносячи незначні, часто косметичні правки в дизайн оригіналів, доводить, що ідея може бути захищена лише в конкретному вигляді, і не варто претендувати на щось більше.

Так, в українському законодавстві в галузі права інтелектуальної власності є і приклади позитивної практики, як-от неможливість захистити алгоритм чи програмний код через фізичну відсутність змоги заборонити програмістам створювати ілюзію унікальності шляхом внесення в код косметичних формальних правок.

ВИСНОВКИ

Концепція KUNST пропонує нову еволюційну парадигму захисту інтелектуальної власності, яка відповідає викликам цифрової епохи. Її ключова відмінність – можливість захисту первинних ідей ще на етапі їх когнітивного формування, завдяки формалізації у вигляді prompt-описів та токенизації через блокчейн.

Розробка цієї моделі може стати основою для створення міжнародної системи реєстрації концептів, яка застосовуватиметься не лише в дизайні, але й у ширшому спектрі творчих та наукових сфер.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 30.08.2025).
- [2] Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15 грудня 1993 № 3689-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> (дата звернення: 30.08.2025).
- [3] Грицай С. Д., Слітюк О.О. Етичні аспекти використання штучного інтелекту в NFT-мистецтві та дизайні. *Комп'ютерні ігри та мультимедіа як інноваційний підхід до комунікації* : матеріали IV Всеукраїнської наук.-техн. конф., м. Одеса, 26-27 вересня 2024 р., Одеса : ОНТУ, 2024. С. 379–380.
- [4] Іщенко К. Ю. Невзаємозамінні токени (NFT) як актуальна складова сучасного культурно-мистецького простору. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 1. С. 266–272.
- [5] Капустін П. Р. Цифрове мистецтво та його вплив на традиційне мистецтво початку XXI століття. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2024. № 2. С. 61–65.
- [6] Самойленко О. І. Психологія мистецтва: сучасні музикознавчі проєкції. Одеса : Видавничий дім "Гельветика", 2020. 236 с.
- [7] Bently L., Sherman B. *Intellectual Property Law*. 5th ed. Oxford: Oxford University Press, 2018. 1300 p.

[8] Damasio A. *Self Comes to Mind: Constructing the Conscious Brain*. New York: Vintage Books, 2012. 367 p.

[9] Dehaene S. *Consciousness and the Brain: Deciphering How the Brain Codes Our Thoughts*. New York: Viking, 2014. 384 p.

[10] Gervais D. *The TRIPS Agreement: Drafting History and Analysis*. 4th ed. London: Sweet & Maxwell, 2012. 889 p.

[11] Goodfellow I., Bengio Y., Courville A. *Deep Learning*. Cambridge, MA: MIT Press, 2016. 775 p.

[12] Horikawa T., Kamitani Y. Neural decoding of visual imagery during sleep. *Science*. 2013. Vol. 340. № 6132. P. 639–642.

[13] Hubel D. H., Wiesel T. N. Receptive fields of single neurones in the cat's striate cortex. *The Journal of Physiology*. 1959. Vol. 148. № 3. P. 574–591.

[14] Kur A., Dreier T. *Intellectual Property and General Legal Principles: Is IP a Lex Specialis?* Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2018. 432 p.

[15] Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press, 2003. 256 p.

[16] Lessig L. *Code and Other Laws of Cyberspace*. New York: Basic Books, 1999. 297 p.

[17] Miyawaki Y., Uchida H. Visual image reconstruction from human brain activity using a combination of multiscale local image decoders. *Neuron*. 2008. Vol. 60, № 5. P. 915–929.

[18] Nishimoto S., Vu A.T. Reconstructing visual experiences from brain activity evoked by natural movies. *Current Biology*. 2011. Vol. 21, № 19. P. 1641–1646.

[19] Naselaris T., Kay K.N. Encoding and decoding in fMRI. *NeuroImage*. 2011. Vol. 56, № 2. P. 400–410.

[20] Tapscott D., Tapscott A. *Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin Is Changing Money, Business, and the World*. London: Penguin, 2016. 368 p.

REFERENCES

[1] Tsyvilnyi kodeks Ukrainy [Civil Code Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 16 sichnya 2003 roku № 435-IV [Law of Ukraine on from January 16 2003, № 435-IV]. (2003, January 16). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> [in Ukrainian].

[2] Zakon Ukrainy Pro ohoronu prav na znaky dlya tovariv i poslug : pryiniaty 15 grud. 1993 roku № 3689-XII [Law of Ukraine on protection of rights to trademarks and service marks from December 15 1993, № 3689-XII]. (1993, December 15). Verkhovna Rada of Ukraine. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12> [in Ukrainian].

[3] Hrytsai, S.D., & Slityuk, O.O. (2024). Etychni aspekty vykorystannya shtuchnogo intelektu v NFT-mystetstvi ta dyzayni [Ethical aspects of using artificial intelligence in NFT art and design]. Proceedings from IV Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiia «Kompiuterni ihry ta multymedia yak innovatsiinyi pidkhid do komunikatsii» – IV All-Ukrainian Scientific and Technical Conference «Computer Games and Multimedia as an Innovative Approach to Communication». (pp. 379–380). Odesa : ONTU [in Ukrainian].

[4] Ishchenko, K.Yu. (2024). Nevzaiemozaminni tokeny (NFT) yak aktualna skladova suchasnoho

kulturno-mystetskoho prostoru [NFT as a current component of modern cultural and art space]. *Visnyk Natsionalnoi Akademii Kerivnykh Kadriv Kultury i Mystetstv – Bulletin of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts*, 1, 266–272 [in Ukrainian].

[5] Kapustin, P. R. (2024). Tsyfrove mystetstvo ta yoho vplyv na tradytsiine mystetstvo pochatku XXI stolittia [Digital art and its influence on traditional art of the early 21st century]. *Ukrainskyi mystetstvoznavchyi dyskurs – Ukrainian Art Studies Discourse*, 2, 61–65 [in Ukrainian].

[6] Samoilenko, O.I. (2020). *Psykhologhiia mystetstva: suchasni muzykoznavchi proektsii [Psychology of art: Contemporary musicology projections]*. Odesa: Helvetika Publishing House. [in Ukrainian].

[7] Bently, L., Sherman B. (2018). *Intellectual Property Law*. 5th ed. Oxford : Oxford University Press. 1300 p. [in English].

[8] Damasio, A. (2012). *Self Comes to Mind: Constructing the Conscious Brain*. New York : Vintage Books, 367 p. [in English].

[9] Dehaene, S. (2014). *Consciousness and the Brain: Deciphering How the Brain Codes Our Thoughts*. New York : Viking. 384 p. [in English].

[10] Gervais, D. (2012). *The TRIPS Agreement: Drafting History and Analysis*. 4th ed. London : Sweet & Maxwell. 889 p. [in English].

[11] Goodfellow, I., Bengio, Y. (2016). *Deep Learning*. Cambridge, MA : MIT Press. 775 p. [in English].

[12] Horikawa, T., Kamitani, Y. (2013). Neural decoding of visual imagery during sleep. *Science*, 6132, 639–642. [in English].

[13] Hubel, D. H., Wiesel, T. N. (1959). Receptive fields of single neurones in the cat's striate cortex. *The Journal of Physiology*. Vol. 148, № 3, 574–591. [in English].

[14] Kur, A., Dreier, T. (2018). *Intellectual Property and General Legal Principles: Is IP a Lex Specialis?* Cheltenham: Edward Elgar Publishing. 432 p. [in English].

[15] Lakoff, G., Johnson, M. (2003). *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press. 256 p. [in English].

[16] Lessig, L. (1999). *Code and Other Laws of Cyberspace*. New York: Basic Books. 297 p. [in English].

[17] Miyawaki, Y., Uchida, H. (2008). Visual image reconstruction from human brain activity using a combination of multiscale local image decoders. *Neuron*. Vol. 60, № 5, 915–929. [in English].

[18] Nishimoto, S., Vu, A. T. (2011). Reconstructing visual experiences from brain activity evoked by natural movies. *Current Biology*. Vol. 21, № 19, 1641–1646. [in English].

[19] Naselaris, T., & Kay, K.N. (2011). Encoding and decoding in fMRI. *NeuroImage*. Vol. 56, № 2, 400–410. [in English].

[20] Tapscott, D., Tapscott, A. (2016), *Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin Is Changing Money, Business, and the World*. London: Penguin. 368 p. [in English].

ABSTRACT

Kobrynets A. The KUNST Concept (Kognitive Universal Neuro-Structural Topology) as an Evolutionary Approach to the Protection of Design Concepts from the Perspective of Intellectual Property

Purpose. The purpose of this study is to develop a new theory and practice for protecting ideas in the field of design, based on the neurophysiological nature of creativity. Within the framework of the KUNST approach, an idea is conceptualized as a cognitive neural structure and a knowledge frame, which can be represented in the form of a formalized textual message. This approach makes it possible to form a new paradigm of intellectual property law, oriented not only toward the protection of materialized objects, but also toward the primary concepts that gave rise to them.

Methodology. To achieve this goal, an interdisciplinary approach was applied, combining neuroscience, cognitive psychology, modern artificial intelligence algorithms, and legal mechanisms. The main tools include modeling ideas as topological structures, their formalization in the form of "prompt-based" descriptions, tokenization through blockchain technologies, and verification via AI. This ensures reproducibility, verifiability, and standardization of ideas at the early stages of their existence.

Results. A model is proposed in which ideas can be fixed in the form of short syntactic constructions – terms that reflect their cognitive content. Such a model enables the creation of a new level of legal protection, independent of the further materialization of the idea. It combines the functions of copyright, patenting, and innovative registration, forming a unified mechanism of rights preservation, while also extending the representation of graphic methods of expressing ideas into formal mathematical descriptions.

Scientific novelty. The implementation of the KUNST concept allows authors of ideas in the field of design to obtain protection already at the stage of conceptual formation. This ensures transparency in legal relations, minimizes the risks of plagiarism, and stimulates innovation. The proposed approach can serve as a foundation for creating an international system of concept registration and can be applied not only in design but also in a wider range of creative and scientific domains.

Practical relevance. The proposed KUNST approach enables the development of new mechanisms of legal protection at the international level, allowing authors and designers to secure their concepts even before materialization. This opens prospects for creating a global database of ideas that prevents unauthorized use and ensures fair monetization of intellectual activity. The concept can be applied in the fields of digital design, industrial models, as well as in a wider range of creative and scientific practices.

Keywords: design, neural structures, cognitive topology, tokenization, artificial intelligence, blockchain, intellectual property.

AUTHOR'S NOTE:

Kobrynets Anton, Candidate of Technical Sciences, Assistant at the Department of Graphic Design, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv, Ukraine, e-mail: info@kobrynets.com, orcid: 0009-0002-1484-2244.

Стаття подана до редакції: 29.08.2025.

Стаття прийнята до опублікування: 12.11.2025.

Стаття опублікована: 20.11.2025.